

Hướng Dẫn Dành Cho Gia Đình về **Dịch Vụ Giáo Dục Đặc Biệt**

RỐI LOẠN PHỔ TỰ KỶ

QUYỂN 1

MISSISSIPPI
DEPARTMENT OF
EDUCATION

Hướng Dẫn Dành Cho Gia Đình về Dịch Vụ Giáo Dục Đặc Biệt

- **QUYỂN 1:** Tự Kỷ (AU)
- **QUYỂN 2:** Điếc-Mù (DB)
- **QUYỂN 3:** Chậm Phát Triển (DD)
- **QUYỂN 4:** Khuyết Tật Cảm Xúc (EmD)
- **QUYỂN 5:** Suy Giảm Thính Lực (HI)
- **QUYỂN 6:** Khuyết Tật Trí Tuệ (ID)
- **QUYỂN 7:** Suy Giảm Khả Năng Ngôn Ngữ hoặc Âm Ngữ (LS)
- **QUYỂN 8:** Đa Khuyết Tật (MD)
- **QUYỂN 9:** Suy Giảm Chức Năng Chỉnh Hình (OI)
- **QUYỂN 10:** Suy Giảm Sức Khỏe Khác (OHI)
- **QUYỂN 11:** Khuyết Tật Học Tập Đặc Thù (SLD)
- **QUYỂN 12:** Chấn Thương Sọ Não (TBI)
- **QUYỂN 13:** Suy Giảm Thị Lực (VI)
- **QUYỂN 14:** Khuyết Tật Nhận Thức Nghiêm Trọng (SCD)

Các Tài Liệu MDE Khác

- Tài liệu chung cho phụ huynh:
📌 mdek12.org/OSE/Information-for-Families/Resources
- Sự Tham Gia và Hỗ Trợ của Phụ Huynh
📌 mdek12.org/OSE/Information-for-Families
☎ 601.359.3498
- Biện Pháp Bảo Vệ Theo Thủ Tục: Quyền Giáo Dục Đặc Biệt của Gia Đình Quý Vị
📌 mdek12.org/OSE/Dispute-Resolution

TỰ KỶ (AU)

AU

Định Nghĩa

Tự Kỷ(Au) (hay còn gọi là Rối Loạn Phổ Tự Kỷ) là một khuyết tật phát triển nghiêm trọng gây ảnh hưởng rất lớn tới khả năng giao tiếp ngôn ngữ và phi ngôn ngữ cùng tương tác xã hội, thường biểu hiện rõ trước tuổi thứ ba (3), gây ảnh hưởng tiêu cực tới thành tích học tập của trẻ.

Từ Viết Tắt Phổ Biến

AU: Tự Kỷ

ASD: Rối Loạn Phổ Tự Kỷ

Các đặc điểm khác liên quan tới Tự Kỷ bao gồm các hành vi lặp đi lặp lại và các cử động rập khuôn, kháng cự trước thay đổi môi trường hoặc thay đổi trong thói quen hàng ngày, đồng thời có phản ứng bất thường trước các trải nghiệm giác quan. Học sinh không nhất thiết phải biểu hiện tất cả các đặc điểm như trên mới được coi là đủ tiêu chí.

Phạm trù Tự Kỷ bao gồm Rối Loạn Phát Triển Lan Tỏa, trong đó có Rối Loạn Tự Kỷ, Rối Loạn Asperger, Rối Loạn Phát Triển Lan Tỏa-Không Phân Định Rõ, Rối Loạn Rett và Rối Loạn Phân Ly Thời Thơ Ấu.

Nếu một loại khuyết tật cảm xúc gây ảnh hưởng tiêu cực đến thành tích học tập của trẻ, thì đó không phải là tự kỷ. Một đứa trẻ biểu lộ các đặc điểm của Tự Kỷ sau tuổi lên ba (3) có thể được coi là mắc bệnh Tự Kỷ nếu thỏa mãn được định nghĩa của bệnh và các dữ liệu luôn thỏa mãn các yêu cầu cấu thành của Tự Kỷ.

Các Yêu Cầu Đánh Giá

- A.** Kết quả kiểm tra, quan sát và/hoặc các thông tin khác chỉ ra rằng:
1. Kỹ năng tiếp thu và diễn đạt ngôn ngữ, bao gồm ngữ nghĩa và ngữ dụng; ngôn điệu (trong đó có ngữ điệu, nhịp điệu và biểu cảm ngôn ngữ); và nhu cầu cần được giúp đỡ khi giao tiếp
 2. Tương tác xã hội
 3. Phản ứng trước các trải nghiệm giác quan
 4. Có các hành vi lặp đi lặp lại và cử động điển hình liên quan tới ASD
 5. Kháng cự trước thay đổi về môi trường hay thay đổi trong thói quen hàng ngày

Hành Vi Tự Kích Thích

thường được gọi là “hành vi kích thích” hoặc “hành vi rập khuôn”, hành vi tự kích thích là đặc trưng của chứng tự kỷ. Loại hành vi này bao gồm các hành vi lặp đi lặp lại như vỗ đập tay nhanh, lắc lư, lặp lại một câu nói hoặc

- B.** Lịch sử phát triển và/hoặc các tài liệu khác giúp xác định tuổi bắt đầu xuất hiện các âm thanh mang đặc trưng của tự kỷ, di chuyển các vật thể ra trước mắt, v.v...
1. Bản tường trình từ một chuyên gia đủ trình độ chuyên môn củng cố cho kết luận của nhóm đánh giá đa ngành cho thấy học sinh đáp ứng các tiêu chí xét tính đủ điều kiện trong phạm trù Rối Loạn Phổ Tự Kỷ đã được định nghĩa trong các quy định liên bang và chính sách tiểu bang. Chuyên gia đủ trình độ chuyên môn là một trong những người sau:
 1. Nhà tâm lý học của trường hiện được Bộ giáo dục Mississippi (mDe) cấp phép
 2. Bác sĩ đo nghiệm tinh thần hiện được cấp phép bởi MDE
 3. Bác sĩ tâm lý có giấy phép chuyên ngành
 4. Điều dưỡng
 5. Bác sĩ

Từ Vựng Hữu Ích

Biện Pháp Điều Tiết Hỗ Trợ Học Tập— Công cụ cho phép học sinh khuyết tật tiếp cận tốt hơn với chương trình học chung. Một số biện pháp điều tiết hỗ trợ học tập chỉ áp dụng trong giảng dạy (ví dụ: rút ngắn bài tập nhưng vẫn đáp ứng tiêu chuẩn của tiểu bang); trường hợp khác được phép áp dụng trong cả giảng dạy và đánh giá (ví dụ như thay đổi định dạng hoặc thời gian).

Kỹ năng thích ứng (kỹ năng chức năng)— là các kỹ năng được sử dụng hàng ngày như ăn uống, mặc quần áo và đi vệ sinh. Các kỹ năng này còn được gọi là kỹ năng tự phục vụ.

Phân tích hành vi ứng dụng (ABA)— là phương thức giảng dạy được thiết kế nhằm phân tích và thay đổi hành vi có thể đo lường được để đánh giá mức độ tiến bộ. Hay còn gọi là điều chỉnh hành vi. Các kỹ năng được chia thành từng phần đơn giản và được dạy cho trẻ thông qua hệ thống củng cố.

Hội chứng Asperger (AS)— là tên chẩn bệnh dùng để mô tả một người mắc Rối Loạn Phổ Tự Kỳ nhưng không bị chậm ngôn ngữ hay có các khuyết tật trí tuệ liên quan nào khác.

Giao tiếp Tăng cường (AAC)— Tất cả các dạng giao tiếp (ngoài ngôn ngữ) được dùng để thể hiện suy nghĩ, nhu cầu, mong muốn và ý tưởng. Ví dụ bao gồm lịch có hình ảnh, lịch trình đầu tiên-tiếp sau, biểu đồ chữ cái, bảng thông báo bằng ảnh, v.v...

Rối loạn Ngôn ngữ - Rối loạn Ngôn ngữ phát triển gặp ở trẻ em có vốn từ, khả năng nhớ từ và năng lực hình thành câu phức hợp thấp hơn bình thường. Trẻ mắc ASD thường dùng cử chỉ, từ ngữ và ký hiệu viết để giao tiếp.

Chương Trình Giáo Dục Công Lập Thích Hợp Miễn Phí (FAPE)— Yêu cầu căn bản của Đạo Luật Giáo Dục cho Người Khuyết Tật (IDEA) Năm 2004 chỉ ra rằng giáo dục đặc biệt và các dịch vụ liên quan phải được cung cấp theo chi phí công (nghĩa là phụ huynh không phải trả phí), đáp ứng các yêu cầu của tiểu bang, bao gồm một nền giáo dục phù hợp đem lại kết quả như giúp học sinh có việc làm hoặc được theo học giáo dục bậc cao, đồng thời tuân thủ Chương Trình Giáo Dục Cá Nhân Hóa (IEP) được chuẩn bị cho học sinh.

Hòa nhập—Hoạt động giáo dục thực tiễn cho trẻ khuyết tật trong lớp học giáo dục phổ thông. Việc đưa hòa nhập giáo dục vào các chương trình giáo dục đặc biệt là một phần quan trọng trong tính liên tục của quá trình thực thi giáo dục đặc biệt theo yêu cầu của Đạo Luật Giáo Dục cho Người Khuyết Tật (IDEA). Trong một lớp học hòa nhập, một học sinh khuyết tật sẽ cảm thấy mình trở thành một phần trong lớp, được chấp nhận và kết bạn, đồng thời các bạn đồng trang lứa của học sinh đó có thể học cách hiểu rõ hơn về khiếm khuyết của bạn cùng lớp.

Đạo Luật Người Khuyết Tật (IDEA)— Một đạo luật đem lại dịch vụ giáo dục công lập miễn phí cho trẻ em khuyết tật đủ điều kiện trên toàn quốc và đảm bảo chương trình giáo dục đặc biệt và các dịch vụ liên quan dành cho những trẻ em đó.

Chương Trình Giáo Dục Cá Nhân Hóa (IEP)— Một tài liệu viết được phát triển, xem xét và sửa đổi theo các chính sách tiểu bang và liên bang dành cho trẻ khuyết tật.

Môi trường Ít Hạn chế Nhất (LRE)— Luật liên bang yêu cầu các học sinh có khuyết tật được nhận nền giáo dục phù hợp ở mức độ cao nhất— cùng các bạn học không khuyết tật, và rằng không được loại trừ các học sinh của chương trình giáo dục đặc biệt ra khỏi lớp học bình thường trừ khi— kể cả khi có hỗ trợ và dịch vụ bổ sung— việc giáo dục trong các lớp học bình thường không thỏa mãn được yêu cầu.

Biện Pháp Điều Chỉnh Hỗ Trợ Học Tập— Là việc điều chỉnh bài tập, bài kiểm tra hoặc một hoạt động theo cách đơn giản hóa hoặc hạ thấp tiêu chuẩn hoặc thay đổi tiêu chuẩn đánh giá ban đầu một cách đáng kể. Các biện pháp điều chỉnh hỗ trợ học tập sẽ thay đổi những điều học sinh được dạy hoặc dự kiến học và hầu hết được áp dụng cho học sinh khuyết tật nhận thức nghiêm trọng. Trị liệu hoạt động hoặc nhà trị liệu hoạt động (OT)— Một nhà trị liệu tập trung vào kỹ năng sống hàng ngày, xử lý giác quan, kỹ năng tự phục vụ, chơi, điều chỉnh hành vi và kỹ năng vận động tinh. Nhà trị liệu hoạt động cung cấp liệu pháp trị liệu điều hòa cảm giác.

Trị liệu hoạt động hoặc nhà trị liệu hoạt động (OT) – Một nhà trị liệu tập trung vào kỹ năng sống hàng ngày, xử lý giác quan, kỹ năng tự phục vụ, chơi, điều chỉnh hành vi và kỹ năng vận động tinh. Nhà trị liệu hoạt động cung cấp liệu pháp trị liệu điều hòa cảm giác.

Vật lý trị liệu/nhà vật lý trị liệu (PT) – Cung cấp đánh giá và phương pháp trị liệu cho các khuyết tật vật lý nhằm giúp người bệnh cải thiện việc sử dụng xương, cơ, khớp và dây thần kinh thông qua các bài tập và mát xa.

Dịch vụ liên quan—Các dịch vụ hỗ trợ bổ sung mà trẻ khuyết tật cần, chẳng hạn như dịch vụ chuyên chở, dịch vụ chăm sóc bệnh lý về nghề nghiệp, thể chất, âm ngữ, phiên dịch viên, dịch vụ y tế, v.v.

Hành vi tự kích thích—Những hành vi với mục đích chính dường như là để tự kích thích các giác quan. Ví dụ như lắc lư người: nhiều người mắc ASD nói rằng một số hành vi 'tự kích thích' có thể đem lại chức năng điều tiết (hòa nhập, trấn an, tăng sự tập trung, át âm thanh choáng ngợp.) các ví dụ khác: vỗ đập tay, đi nhón chân, xoay vòng, chứng nhại lời.

Khuyết tật nhận thức nghiêm trọng (SCD)—Để một học sinh được phân loại là có khuyết tật nhận thức đáng kể, học sinh đó phải đáp ứng tất cả các tiêu chí sau:

- Học sinh thể hiện sự thiếu hụt đáng kể về nhận thức và mức độ kỹ năng thích ứng kém (được xác định khi đánh giá toàn diện học sinh đó) làm cản trở việc tham gia vào chương trình học tiêu chuẩn hoặc đạt được các tiêu chuẩn về nội dung học tập, ngay cả khi có biện pháp điều chỉnh và điều tiết hỗ trợ học tập.
- Học sinh cần được hướng dẫn kỹ lưỡng qua hình thức trực tiếp về cả kỹ năng học tập và vận động trong nhiều môi trường khác nhau để có thể hoàn thành việc áp dụng và truyền đạt các kỹ năng đó.
- Việc học sinh không thể hoàn thành chương trình học tiêu chuẩn không tới từ nguyên nhân vắng mặt quá nhiều hoặc kéo dài, cũng không phải do khuyết tật về thị giác, thính giác hoặc thể chất, khuyết tật về hành vi cảm xúc, khuyết tật học tập đặc thù hoặc sự khác biệt về xã hội, văn hóa hoặc kinh tế.

Nhà nghiên cứu bệnh học về âm ngữ-ngôn ngữ (SLP)—Một nhà nghiên cứu bệnh học về âm ngữ-ngôn ngữ thực hiện công tác ngăn ngừa, đánh giá, chẩn đoán và điều trị chứng rối loạn về lời nói, ngôn ngữ, giao tiếp xã hội, giao tiếp nhận thức và rối loạn nuốt ở trẻ em và người lớn.

Bài giảng được thiết kế đặc biệt (SDI)—Thành phần bắt buộc chung xác định chương trình giáo dục đặc biệt và quy định rằng học sinh khuyết tật được quyền tiếp nhận hướng dẫn bao gồm những thay đổi về nội dung, phương pháp và/hoặc cách truyền đạt. Hướng dẫn không phụ thuộc vào bối cảnh và là trách nhiệm chính của các chuyên gia giáo dục đặc biệt.

Xử lý Giác quan

Xử lý giác quan là thuật ngữ được sử dụng để mô tả quá trình trong não cho phép chúng ta tiếp thu thông tin nhận được từ năm giác quan rồi sắp xếp và phản ứng phù hợp.

- Chạm- xúc giác
- Âm thanh – thính giác
- Nhìn – thị giác
- Ném – vị giác
- Ngửi – khứu giác

Trẻ mắc ASD có thể dễ dàng cảm thấy căng thẳng và bức bối khi các nhu cầu của mình bị hiểu nhầm hay thậm chí bị lờ đi. Đây là một trong các lý do chính khiến một đứa trẻ mắc ASD cư xử không tốt.

Phương Thức Hỗ Trợ Tại Nhà

Vai trò quan trọng nhất của quý vị với tư cách (các) phụ huynh của trẻ mắc ASD là làm người ủng hộ cho con quý vị. Vì đã tập trung và chú ý rất nhiều cho đứa con mắc ASD của quý vị như vậy nên thường rất khó tìm được thời gian và công sức để quý vị tập trung vào bản thân mình và các thành viên gia đình khác. Nếu trong nhà quý vị còn những đứa con khác, thì việc giúp những đứa trẻ ấy hiểu rõ về ASD và chuyện đang xảy ra với anh chị em mình hay một thành viên gia đình khác là điều rất quan trọng. Hãy dạy cho trẻ cách thu hút sự chú ý của anh chị em mình và đưa ra những hướng dẫn đơn giản. Quan trọng nhất là phải khen ngợi tất cả khi các trẻ chơi vui vẻ cùng nhau. Còn có các nhóm hỗ trợ anh chị em có thể giúp chúng đồng cảm với các bạn bè có anh chị em mắc ASD khác.

Mười Điều Phụ Huynh Có thể làm để Giúp Đỡ Trẻ Mắc Chứng ASD

Trích từ “10 cách phụ huynh có thể giúp đứa con tự kỷ của mình” trên Autism Speaks
autismspeaks.org/blog/ways-parents-help-autistic-child

1. Dù có gặp khó khăn đến đâu, thì quý vị cũng nên đưa trẻ hòa nhập với cộng đồng.
2. Tham gia một nhóm phụ huynh và/hoặc Hội Giáo viên Phụ huynh giáo dục đặc biệt của học khu nơi quý vị sinh sống.
3. Tìm một người ủng hộ để tìm kiếm thông tin về chương trình trường học của con quý vị để xác định các lĩnh vực cần cải thiện hoặc để cho quý vị biết trường học đang làm tất cả những gì có thể làm cho con quý vị.
4. Nếu có thể, hãy tình nguyện tham gia các hoạt động ở trường hoặc xin tham gia ban phụ huynh của lớp để hiểu giáo viên của con quý vị và các nhà quản lý trường học tốt hơn và để kết bạn với các phụ huynh khác.
5. Nhận yêu cầu giúp trông trẻ đáng tin cậy để thỉnh thoảng hưởng một tối nghỉ ngơi không phải lo lắng tới Tự Kỷ, dù có khi chỉ là đôi ba giờ.
6. Giải quyết từng vấn đề lớn một—có thể là giấc ngủ, ăn uống hay dạy cách đi vệ sinh. Chọn và ưu tiên một vấn đề.
7. Giải thích cho bạn bè và gia đình quý vị về hoàn cảnh của gia đình mình. Có lẽ tới lúc này quý vị đã cảm thấy quá mệt mỏi. Quý vị hãy cố gắng cởi mở với tất cả mọi người trong cuộc sống của mình.
8. Đặt và giữ lịch hẹn khám bác sĩ mà quý vị đã trì hoãn trước giờ.
9. Hãy tham gia vào chương trình Đi bộ vì Tự Kỷ trong cộng đồng của quý vị. Việc gặp gỡ nhiều gia đình giống (và khác) gia đình quý vị rất có ý nghĩa. Điều đó sẽ mang lại sức mạnh cho quý vị.
10. Không chỉ chăm lo cho con em mình, quý vị cũng cần chăm sóc bản thân. Tự Kỷ là một cuộc chạy đua marathon, không phải chạy nước rút. Quý vị cần giữ cho bản thân và trẻ bình an, khỏe mạnh và hạnh phúc. Hãy làm bất cứ điều gì để có thể đạt tới mục tiêu đó.

Làm Thế Nào Để Quý Vị Có Thể Giúp Đỡ Con Mình?

Trích từ “Sprout Therapy” – joinsprouttherapy.com

Trẻ mắc phổ tự kỷ đặt ra những thách thức riêng cho phụ huynh. Trải nghiệm này nhiều khi sẽ khiến quý vị cảm thấy kiệt quệ và phức tạp. Sau đây là một số lời khuyên có thể giúp quý vị đối phó với các thách thức và cơ hội trước mắt nếu con quý vị được chẩn đoán mắc ASD:

- **Cung cấp sự nhất quán và cấu trúc.**
- Để củng cố việc học tập, **hãy tạo dựng môi trường thích hợp cho con quý vị.**
- **Duy trì một lịch trình.**
- **Báo trước cho trẻ** nếu quý vị phải thay đổi lịch trình.
- **Thưởng cho hành vi tốt của trẻ bằng cách gia cường tích cực.** Khi con quý vị học được một kỹ năng mới hoặc có hành động phù hợp, hãy nói cụ thể vì hành vi nào mà quý vị đang khen ngợi con.
- **Tạo không gian an toàn tại nhà.** Một khu vực riêng tư trong nhà nơi con quý vị cảm thấy an tâm và thư giãn (đôi khi được gọi là phòng giác quan), dùng dấu hiệu thị giác với màu sắc tươi sáng trang trí căn phòng để phân định ranh giới khu vực an toàn của con với các khu vực chung khác trong nhà.
- **Nếu con quý vị cư xử không tốt theo cách gây hại hoặc tự gây thương tích, quý vị hãy đảm bảo an toàn trong nhà.**
- **Tìm các phương thức kết nối mới.** Học các cách thức kết nối phi ngôn ngữ có thể mở ra rất nhiều cơ hội giao tiếp.
- **Chú ý đến từng chi tiết, từ nét mặt của con quý vị và âm thanh do con quý vị phát ra,** tới các cử chỉ con quý vị sử dụng để cho quý vị biết điều con muốn và cần.
- **Cố gắng xác định động cơ sau hành động của con quý vị.** Trẻ mắc ASD có thể dễ dàng cảm thấy căng thẳng và bực bội khi các nhu cầu của mình bị hiểu nhầm hay thậm chí bị phớt lờ. Đây là một trong các lý do chính khiến một đứa trẻ mắc ASD cư xử không tốt.
- **Lập một hệ thống** để quý vị có thể bắt đầu hiểu môi trường và dòng thời gian sau mỗi lần con quý vị cư xử không tốt.
- Nếu buộc phải ngăn chặn vật lý để con quý vị khỏi có hành vi gây hấn trong khi tước đoạt sự chú ý con quý vị đang tìm kiếm, **hãy thưởng cho hành vi tích cực bằng sự chú ý.**
- **Nhớ là cần vui vẻ.** Trẻ em mắc ASD vẫn là trẻ em. Hãy dành thời gian cho việc vui chơi.
- **Vui chơi là thành phần cơ bản giúp tất cả trẻ em học tập,** dù trẻ mắc bất cứ loại khuyết tật phát triển nào.
- **Trẻ mắc ASD thường nhạy cảm quá mức với các kích thích nhiều loại,** bao gồm tiếng động lớn, ánh sáng chói, một số cách động chạm đặc biệt và các mùi vị cụ thể. Ngược lại, có trẻ mắc ASD lại “thiếu nhạy cảm”. Hãy hợp tác với nhà trị liệu của con quý vị để tìm hiểu xem kích thích nào gây ra các hành vi phá rối và kích thích nào con quý vị dễ dàng xử lý hơn.
- **Mỗi đứa trẻ mắc ASD có các kích thích khác nhau khiến chúng thấy căng thẳng hoặc khó chịu.** Việc biết rõ loại kích thích nào gây tác động tới con quý vị sẽ giúp quý vị xác định và giải quyết vấn đề, xoa dịu tình hình khiến con bạn sợ hãi và kiên định trong việc tạo nên trải nghiệm tích cực cho cả quý vị và con mình.

Vui chơi là thành phần cơ bản giúp tất cả trẻ em học tập, dù trẻ mắc bất cứ loại khuyết tật phát triển nào.

- Xây dựng một kế hoạch chữa trị ASD riêng. Tạo dựng một hệ thống dựa trên các mối quan tâm của con quý vị, cho con quý vị một lịch trình để đoán định, dạy mọi việc theo các bước dễ hiểu và dùng các hoạt động được tổ chức cao để tích cực thu hút và duy trì sự chú ý của con quý vị. Để làm được điều đó, hãy hợp tác với nhà trị liệu của con quý vị để xác định:
 1. Điểm mạnh và điểm yếu của con quý vị.
 2. Hành vi nào của con quý vị gây ra vấn đề lớn nhất.
 3. Kỹ năng quan trọng nào con quý vị cần phát triển.
 4. Cách học nào là tốt nhất cho con quý vị (qua quan sát, làm hay lắng nghe).
 5. Con quý vị thích gì.

Hãy nhớ rằng dù kế hoạch chữa trị có như thế nào, sự tham gia đầy đủ của quý vị là chìa khóa của thành công. Bằng việc hợp tác sát sao với đội trị bệnh và trẻ, quý vị sẽ tối đa hóa cơ hội cho con quý vị hưởng lợi nhiều nhất từ các cuộc trị liệu.

Sức khỏe của quý vị rất quan trọng. Tất cả những việc này rất khó khăn. Thừa nhận và nhờ giúp đỡ là những việc làm tốt và cần thiết trong quá trình nuôi dạy một đứa con mắc ASD. Hãy chăm sóc bản thân quý vị để có thể chăm sóc cho con mình.

Hãy chăm sóc bản thân quý vị để có thể chăm sóc cho con mình. Duy trì mối quan hệ với gia đình, bạn bè và cộng đồng như mạng lưới hỗ trợ cho quý vị khi cần họ nhất. Các trang kết nối xã hội ngày nay khiến việc tìm kiếm sự hỗ trợ từ các phụ huynh đồng ý tưởng trên mạng trở nên dễ dàng. Các trang kết nối xã hội như Facebook, Twitter, cũng như các blog ASD cho phép quý vị kết nối với các phụ huynh có hoàn cảnh tương tự, đặt câu hỏi và nhận được câu trả lời tức thì. Hơn nữa, việc đọc thông tin, các bài báo và các câu hỏi thường gặp của các tổ chức sức khỏe uy tín cũng là việc làm hữu ích.

Vai trò quan trọng nhất của quý vị với tư cách (các) phụ huynh của trẻ mắc ASD là làm người ủng hộ cho con quý vị. Vì đã tập trung và chú ý rất nhiều cho đứa con mắc ASD của quý vị như vậy nên thường rất khó tìm được thời gian và công sức để quý vị tập trung vào bản thân mình và các thành viên gia đình khác. Nếu trong nhà quý vị còn những đứa con khác, thì việc giúp những đứa trẻ ấy hiểu rõ về ASD và chuyện đang xảy ra với anh chị em mình hay một thành viên gia đình khác là điều rất quan trọng. Hãy dạy cho trẻ cách thu hút sự chú ý của anh chị em mình và đưa ra những hướng dẫn đơn giản. Quan trọng nhất là phải khen ngợi tất cả khi các trẻ chơi vui vẻ cùng nhau. Còn có các nhóm hỗ trợ anh chị em có thể giúp chúng đồng cảm với các bạn bè có anh chị em mắc ASD khác.

Giúp Đưa Con Mắc ASD của Quý Vị Phát triển

Trích từ helpguide.org/articles/autism-leaning-disabilities/helping-your-child-with-autism-thrive.htm Các tác giả: Thạc sĩ Melinda Smith, Tiến sĩ Keane Segal và Tiến sĩ Ted Hutman. Tiến sĩ Ted Hutman là trợ lý giáo sư lâm sàng môn tâm thần học tại Trường Y David Geffen thuộc Trường đại học California (UCLA) và là nhà tâm lý học lâm sàng được cấp phép hành nghề tại Santa Monica, CA.

Lời khuyên 1: Cung cấp một cơ cấu và sự an toàn

- **Hãy nhất quán.** Một đứa trẻ mắc ASD gặp nhiều khó khăn trong việc áp dụng điều học được trong một khung cảnh (như tại văn phòng trị liệu hay ở trường) ở các khung cảnh khác – bao gồm cả ở nhà. Ví dụ, con quý vị có thể dùng ngôn ngữ cử chỉ ở trường để giao tiếp nhưng lại không bao giờ nghĩ đến việc làm thế ở nhà. Tạo ra sự nhất quán trong môi trường cho con quý vị là cách tốt nhất để củng cố những gì học được. Tìm hiểu xem bác sĩ trị liệu của con quý vị đang làm gì và tiếp tục sử dụng kỹ thuật của họ ở nhà. Tìm hiểu cơ hội thực hiện trị liệu ở nhiều hơn một địa điểm để khuyến khích trẻ chuyển giao những gì mình đã học được từ môi trường này tới môi trường khác. Kiên định trong cách quý vị giao tiếp với con và xử lý các hành vi thách thức cũng là điều rất quan trọng.
- **Trung thành với một lịch trình.** Trẻ mắc ASD thường làm tốt nhất khi có một lịch trình hoặc thói quen được thiết kế rõ ràng. Xin nhắc lại một lần nữa, điều này liên quan tới sự nhất quán trẻ cần và muốn có. Lập một lịch trình cho con quý vị với thời gian ăn, trị liệu, đi học và đi ngủ đều đặn. Cố gắng giảm thiểu việc phá vỡ thói quen này. Nếu sự thay đổi lịch trình là không tránh được, hãy chuẩn bị trước tinh thần cho con quý vị.
- **Thưởng cho hành vi tốt.** Củng cố tích cực có tác dụng lớn với trẻ em mắc ASD, nên hãy cố thử “bắt gặp lúc chúng làm gì đó tốt.” Khen ngợi khi con quý vị học được một kỹ năng mới hoặc có hành động phù hợp, hãy nói cụ thể quý vị đang khen ngợi hành vi nào của con. Cũng nên tìm các cách khác để khen thưởng con vì hành vi tốt, như cho con nhãn dán hoặc cho phép chơi với món đồ chơi ưa thích.
- **Tạo vùng an toàn ở nhà.** Dành một không gian riêng tư trong nhà, ở đó con quý vị có thể thư giãn, cảm thấy an tâm và an toàn. Việc này đòi hỏi phải tổ chức và xác định ranh giới theo cách con quý vị có thể hiểu. Các dấu hiệu thị giác có thể hữu ích (băng dính màu đánh dấu khu vực ngoài giới hạn, dùng hình ảnh làm nhãn hiệu cho các vật dụng trong nhà). Cũng có thể quý vị cần an toàn hóa ngôi nhà của mình, đặc biệt nếu con quý vị dễ nổi thịnh nộ hay có các hành vi tự gây thương tích.

Lời khuyên 2: Tìm các phương thức kết nối phi ngôn ngữ

Kết nối với một đứa trẻ mắc ASD có thể rất khó khăn, nhưng quý vị không cần phải nói – hay thậm chí là động chạm – mà vẫn có thể kết nối và gắn kết. Quý vị giao tiếp bằng cách nhìn đứa trẻ, bằng giọng điệu, bằng ngôn ngữ cơ thể – và có thể bằng cách quý vị chạm vào con nữa. Con quý vị cũng đang giao tiếp với quý vị, kể cả khi con không bao giờ nói. Quý vị chỉ cần học được ngôn ngữ ấy.

Vui chơi là một thành phần không thể thiếu cho tất cả trẻ em và không nên để trẻ có cảm giác như đang phải làm việc.

Lời khuyên 2: Tìm các phương thức kết nối mới tiếp...

- **Tìm kiếm các dấu hiệu phi ngôn ngữ.** Nếu quý vị chú ý quan sát và để ý, quý vị có thể học cách hiểu các dấu hiệu phi ngôn ngữ một đứa trẻ mắc ASD dùng để giao tiếp. Chú ý loại âm thanh con quý vị phát ra, chú ý biểu hiện nét mặt và các cử chỉ trẻ dùng khi mệt, đói hay muốn gì đó.
- **Tìm hiểu động cơ vì sao con quý vị nổi giận.** Việc quý vị thấy bực mình khi bị hiểu nhầm hay bị lừa đi là rất bình thường, điều đó cũng đúng với trẻ em mắc ASD. Khi trẻ em mắc ASD cư xử xấu, thường là vì quý vị không hiểu các tín hiệu phi ngôn ngữ của trẻ. Nổi giận là cách trẻ cho quý vị biết mình đang bực và để có được sự chú ý của quý vị.
- **Dành thời gian vui vẻ.** Một đứa trẻ phải đối mặt với ASD thì vẫn là trẻ em. Cả trẻ em mắc ASD và cha mẹ đều không chỉ cần trị liệu trong cuộc sống. Hãy dành thời gian vui chơi khi con quý vị tỉnh táo và lanh lợi nhất. Hãy tìm ra cách để vui vẻ cùng nhau bằng việc nghĩ về những điều khiến con quý vị mỉm cười, cười lớn và thoát ra khỏi vỏ bọc của mình. Con quý vị có thể sẽ thích thú các hoạt động này hơn khi chúng không theo đuổi mục tiêu trị liệu hay giáo dục. Việc quý vị vui thích với sự có mặt của con bên mình và việc con quý vị vui hưởng khoảng thời gian không áp lực cùng quý vị mang lại những lợi ích to lớn. Vui chơi là một thành phần không thể thiếu cho tất cả trẻ em và không nên để trẻ có cảm giác như đang phải làm việc.
- **Chú ý đến sự nhạy cảm giác quan của con quý vị.** nhiều trẻ nhỏ mắc ASD nhạy cảm quá mức với ánh sáng, âm thanh, sự động chạm và mùi vị. Một số em mắc ASD lại “kém nhạy cảm” với các kích thích giác quan. Hãy tìm hiểu xem hình ảnh, âm thanh, mùi vị, sự chuyển động và thụ cảm xúc giác nào gây ra các hành vi phá rối ở con quý vị và điều gì gợi được phản ứng tích cực. Điều gì khiến con quý vị căng thẳng? Bình tĩnh? Thiếu thoải mái? Thích thú? Nếu quý vị hiểu những gì ảnh hưởng tới con mình, quý vị sẽ giải quyết vấn đề, ngăn chặn được các tình huống gây khó khăn và tạo ra những trải nghiệm thành công tốt hơn.

Dấu Hiệu Phi Ngôn Ngữ:

Dấu Hiệu Phi Ngôn Ngữ Bao Gồm:

- Biểu cảm khuôn mặt
- Sự chuyển động của cơ thể và tư thế
- Cử chỉ
- Ánh mắt
- Động chạm
- Khoảng cách
- Giọng nói

Lời khuyên 3: Xây dựng một kế hoạch điều trị ASD cá nhân hóa.

Do có rất nhiều cách điều trị khác nhau, quý vị có thể cảm thấy khó khăn trong việc tìm ra cách tiếp cận phù hợp với con mình. Mọi thứ sẽ còn phức tạp hơn khi quý vị nghe theo những lời giới thiệu khác nhau, thậm chí mâu thuẫn với nhau từ các phụ huynh khác, giáo viên và bác sĩ. Khi thực hiện lập kế hoạch điều trị cho con quý vị, hãy nhớ rằng không có phương pháp điều trị nào phù hợp với tất cả mọi người. Mỗi cá nhân mang phổ tự kỷ đều khác biệt và có những điểm mạnh và điểm yếu khác nhau.

Việc điều trị cho con quý vị nên được điều chỉnh cho phù hợp với nhu cầu cá nhân của con. Quý vị hiểu rõ con mình nhất, nên quý vị chính là người đảm bảo những nhu cầu trên được đáp ứng. Quý vị có thể làm vậy bằng cách tự đặt ra cho mình các câu hỏi như sau:

- Điểm mạnh và điểm yếu của con mình là gì?
- Những hành vi nào gây ra nhiều vấn đề nhất? Con mình thiếu kỹ năng quan trọng nào?
- Con mình học cách nào tốt nhất- qua quan sát, lắng nghe hay thực hành?
- Con mình thích gì – và các hoạt động này có thể được sử dụng trong quá trình điều trị thế nào và hỗ trợ việc học ra sao?
- Cuối cùng, hãy nhớ rằng dù quý vị chọn kế hoạch điều trị nào thì sự tham gia của quý vị vẫn là yếu tố then chốt để thành công. Quý vị có thể giúp con mình hưởng lợi tốt nhất từ các cuộc điều trị nhờ việc hợp tác với đội điều trị và tiếp tục với trị liệu ở nhà – Đây là lý do vì sao sức khỏe của quý vị là điều cần thiết!

Lời khuyên 4: Tìm kiếm sự giúp đỡ và hỗ trợ

Chăm sóc trẻ mắc ASD đòi hỏi rất nhiều công sức và thời gian. Có thể có những ngày quý vị thấy choáng ngợp, căng thẳng hay chán nản. Làm cha mẹ không bao giờ dễ dàng và nuôi dạy một đứa con có những nhu cầu đặc biệt lại càng thêm nhiều thách thức. Để trở thành bậc phụ huynh tốt nhất, điều cần thiết là quý vị cần phải chăm sóc bản thân.

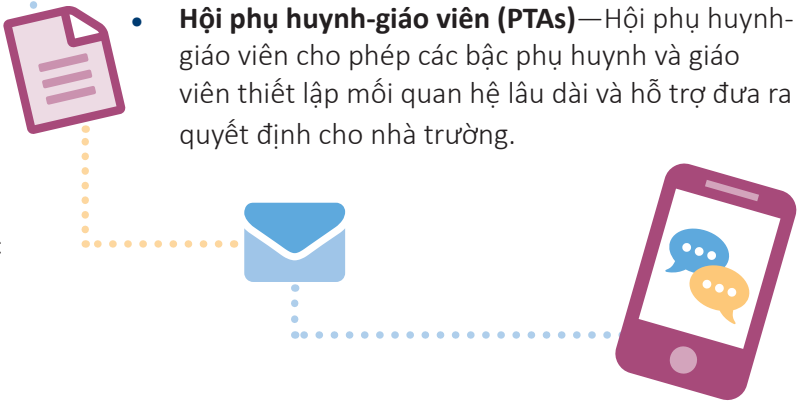
- **Các nhóm hỗ trợ ASD**—Tham gia một nhóm hỗ trợ ASD là cách tuyệt vời để gặp gỡ các gia đình khác cũng đang phải đối mặt với các thách thức như quý vị. Các bậc phụ huynh có thể chia sẻ thông tin, đón nhận lời khuyên và nương tựa vào nhau để được nâng đỡ về mặt tinh thần. Riêng việc ở cùng những người có hoàn cảnh tương tự và chia sẻ trải nghiệm với họ thôi cũng đã rất có ích trong việc giảm bớt cảm giác cô lập của rất nhiều phụ huynh sau khi biết về tình trạng bệnh của con mình.
- **Chăm sóc phục hồi**—phụ huynh nào cũng có lúc cần được nghỉ ngơi. Và với các phụ huynh phải đối mặt với sự căng thẳng gia tăng do ASD, điều này đặc biệt đúng. Trong chăm sóc phục hồi, một người chăm sóc khác sẽ tạm thời thay thế quý vị, để quý vị có thể nghỉ ngơi một vài tiếng, vài ngày hoặc thậm chí vài tuần.
- **Tư vấn cá nhân, hôn nhân hay gia đình**—Nếu căng thẳng, lo âu hay trầm cảm ảnh hưởng tới quý vị, có lẽ quý vị sẽ muốn đi gặp một nhà trị liệu. Trị liệu là nơi an toàn để quý vị trò chuyện một cách thành thật về tất cả mọi cảm xúc của quý vị – cả tốt lẫn xấu.

Cách Thức Giao Tiếp Thành Công giữa Phụ Huynh và Giáo Viên

Trích từ Giao Tiếp Giữa Phụ Huynh-Giáo Viên: Các chiến lược giúp Phụ Huynh Hòa Nhập & Tham Gia Hiệu Quả | Đại Học Mỹ—soeonline.american.edu/blog/parent-teacher-communication

Giao tiếp là mấu chốt cho một lớp học hòa nhập thành công. Phụ huynh, giáo viên phổ thông và các giáo viên đặc biệt có thể thử các chiến thuật sau để đạt được thành công trong giao tiếp giữa phụ huynh-giáo viên:

- Giao tiếp trực tiếp thường xuyên**—Cách giao tiếp này rất hiệu quả đối với các bậc cha mẹ thường xuyên đưa đón con em đến trường.

- Tham quan trường**—Hầu hết các trường học đều tổ chức tham quan trường hàng năm để phụ huynh có thể ghé thăm lớp học của con em mình. Điều này cho phép giáo viên được gặp các bậc phụ huynh lần đầu tiên hoặc gặp vị phụ huynh còn lại mà có thể sẽ không liên lạc thường xuyên.

- Hội phụ huynh-giáo viên (PTAs)**—Hội phụ huynh-giáo viên cho phép các bậc phụ huynh và giáo viên thiết lập mối quan hệ lâu dài và hỗ trợ đưa ra quyết định cho nhà trường.
- Các cuộc họp phụ huynh-giáo viên**—Cách giao tiếp này không diễn ra thường xuyên, nhưng các phụ huynh và giáo viên có thể sắp xếp các cuộc họp để thảo luận về vấn đề học tập và các mục tiêu trong tương lai của học sinh.
- Gọi điện và gửi email**—Các bậc phụ huynh có công việc hoặc lịch trình bận rộn có thể không tiện đến trường hoặc lên lịch họp. Các bậc phụ huynh nói trên có thể dễ dàng liên lạc hơn qua điện thoại hoặc email. Giáo viên cũng có thể gọi điện và gửi email để thường xuyên liên lạc với phụ huynh xen kẽ giữa các buổi họp khác nhau.
- Tài liệu bài tập về nhà và bản tin**—Giáo viên có thể phát tài liệu bao gồm thông tin về bài tập về nhà và các nhiệm vụ khác cho học sinh mang về nhà. Giáo viên còn có thể viết bản tin hàng tuần hoặc hàng tháng để cập nhật cho phụ huynh về những điều diễn ra trên lớp và cách phụ huynh có thể tham gia đóng góp.
- Tin nhắn văn bản**—Một số giáo viên sử dụng tin nhắn văn bản hàng loạt hoặc ứng dụng nhắn tin đặc biệt để liên lạc với phụ huynh. Một số dịch vụ nhắn tin, chẳng hạn như Remind, được dành riêng cho giáo viên.
- Trang web lớp học**—Giáo viên có thể tạo các trang web lớp học để đăng thông báo, bài tập về nhà và lời nhắc nhở nhằm đảm bảo giữ liên lạc thông suốt trên lớp và tại nhà. Các phương thức giao tiếp tương tự bao gồm các trang mạng xã hội hoặc nền tảng quản lý học tập như ClassDojo.

Tài liệu

- Hiệp Hội Khoa Học trong Điều Trị Tự Kỷ (ASAT)**— Cung cấp một trang web đầy đủ và uy tín chuyên thảo luận các mối quan tâm liên quan tới mảng điều trị ASD. Nên tham khảo ASAT để tìm kiếm các tóm tắt các nghiên cứu trong toàn bộ mảng điều trị ASD cho các gia đình và nhà chuyên môn.
asatonline.org
- Autism.com**— Một thư mục tài nguyên trực tuyến hoạt động nhằm kết nối các gia đình và các cá nhân có phổ tự kỷ với các dịch vụ trị liệu và giáo dục họ xứng đáng được hưởng
autism.com
- Viện Nghiên Cứu Tự Kỷ**— Tập trung vào việc nghiên cứu nguyên nhân của ASD cũng như phát triển các phương thức điều trị an toàn và hiệu quả cho những người hiện đang chịu ảnh hưởng của rối loạn này.
autism.org
- Hội Tự Kỷ Hoa Kỳ**— Cung cấp sự ủng hộ, giáo dục, thông tin và giới thiệu, hỗ trợ và cộng đồng thuộc cấp liên bang, tiểu bang và địa phương thông qua một mạng lưới lớn mạnh của các chi nhánh trên toàn quốc. Hội Tự Kỷ còn cung cấp thông tin cập nhật về tin tức và thông cáo báo chí mới nhất về tự kỷ.
autism-society.org
- Autism Speaks**— Cung cấp hướng dẫn nguồn lực toàn diện cho tất cả các tiểu bang. Trang này cũng cung cấp một danh sách ấn tượng các ứng dụng có thể hữu ích cho phụ huynh, bao gồm các trò chơi tập trung vào giao tiếp và kỹ năng xã hội.
autismspeaks.org
- Kết Nối Phổ Tự kỷ**— Cung cấp các nguồn lực cho các gia đình và các chuyên gia y tế đang phải đối mặt với thách thức của hội chứng Asperger, tự kỷ và rối loạn phát triển lan tỏa – không có chỉ định khác
aspergersyndrome.org
- Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Dịch Bệnh – Rối Loạn Phổ Tự Kỷ-ASD**— Cung cấp thông tin và các liên kết tới các nguồn lực về các lĩnh vực đa dạng liên quan tới ASD như sàng lọc, dữ liệu và số liệu thống kê, nghiên cứu, các dịch vụ tiếp cận, v.v...
cdc.gov/ncbddd/autism/links
- Trung Tâm cho Người Tự kỷ và Các Khuyết Tật Phát Triển Liên Quan Mississippi**— Cung cấp các chương trình tại trung tâm nhằm dạy các kỹ năng cơ bản cho mỗi trẻ để giúp nâng cao khả năng học tập
MCARDD@gmail.com
 228.396.4434
- Trung Tâm Tự Kỷ Quốc Gia**— Tổ chức phi lợi nhuận có mục đích phổ biến thông tin có dẫn chứng về việc điều trị ASD, khuyến khích các thực tiễn tốt nhất và cung cấp các nguồn lực toàn diện và đáng tin cậy cho các gia đình, nhân viên y tế và cộng đồng
nationalautismcenter.org/resources/for-families
- Bộ Giáo Dục Hoa Kỳ**— Mang sứ mệnh thúc đẩy thành tích của học sinh và chuẩn bị cho cạnh tranh toàn cầu bằng cách đẩy mạnh thành tích cao trong giáo dục và đảm bảo khả năng tiếp cận bình đẳng.
ed.gov
- Bộ Giáo Dục Hoa Kỳ-Văn Phòng Dịch Vụ Giáo Dục Đặc Biệt và Phục Hồi**— Nhiệm vụ của Văn Phòng Giáo Dục Đặc Biệt là đi đầu trong các nỗ lực quốc gia nhằm cải thiện kết quả cho trẻ em khuyết tật, từ độ tuổi sơ sinh đến 21 tuổi cùng gia đình của các em, đảm bảo tiếp cận công bằng, bình đẳng, đồng thời đem lại giáo dục và dịch vụ chất lượng cao.
ed.gov/about/offices/list/osers

Các tài liệu cụ thể của MDE bao gồm:

- Tài liệu chung cho phụ huynh:**
mdek12.org/OSE/Information-for-Families/Resources
- Sự Tham Gia và Hỗ Trợ của Phụ Huynh**
mdek12.org/OSE/Information-for-Families
 601.359.3498
- Biện Pháp Bảo Vệ Theo Thủ Tục: Quyền Giáo Dục Đặc Biệt của Gia Đình Quý Vị**
mdek12.org/OSE/Dispute-Resolution

Chân thành cảm ơn

